

Appartement cadeau gekregen: hoe zit het met de schenkbelasting?

19-03-2018 11:46

Met de gemeenteraadsverkiezingen in aantocht, bespreekt Ernst Loendersloot, kandidaat-notaris, de gevolgen voor de schenkbelasting als men een appartement cadeau heeft gekregen.

Vlak voor het kerstreces van de Tweede Kamer ontstond er ophef over een appartement dat aan Alexander Pechtold van D66 cadeau was gedaan.

De casus

Voor het geval u de details van de situatie niet meer helder voor de geest staan, schets ik die kort. Aan de D66-politicus is de eigendom van een woning in Scheveningen geschonken. De schenker was een goede vriend van hem, die ooit de ambassadeur van Canada in Nederland was.

Schenkbelasting in drie bedrijven

De vraag die direct bij mij opkwam, was: hoeveel schenkbelasting is verschuldigd?

-De schenker is niet de vader van de ontvangende partij. Het verlaagde tarief van minimaal 10% en maximaal 20% is dus niet van toepassing.

-Het is ook niet de grootvader die aan zijn kleinzoon schenkt, dus ook het voor deze partijen van toepassing

zijnde tarief van tenminste 18% dan wel ten hoogste 36%, hoeft niet betaald te worden.

-Dus blijft over het standaard tarief van minimaal 30% en maximaal 40%.

Ik kon me niet voorstellen dat de Canadese oud-ambassadeur en de Nederlandse politicus graag (te) veel belasting wilden afdragen aan de Staat der Nederlanden. Was het appartement gekocht, dan had de nieuwe eigenaar namelijk niet meer dan 2% overdrachtsbelasting betaald.

Enmalige schenkingsvrijstelling van €100.000

Zou er dan gebruik zijn gemaakt van de zogeheten [Gouden Jubel vrijstelling voor de schenkbelasting?](#)

Het is namelijk mogelijk om iemand maximaal €100.000 onbelast te schenken. Eén eis is dat het geld gebruikt wordt door de ontvanger om een eigen woning te kopen (en/of te verbouwen en/of om op de Eigen Woning Schuld af te lossen). Aan die eis zou mogelijk voldaan worden als Pechtold in zijn nieuwe Scheveningse woning zou gaan wonen.

Maar direct daarna wist ik dat deze vrijstelling niet van toepassing kon zijn. Want een tweede eis is dat de ontvanger nog geen 40 jaar oud en Pechtold is inmiddels 52.

Zou dan 'misbruik' worden gemaakt van de leeftijd van een jongere partner? Het is namelijk mogelijk om te schenken aan een persoon die 40+ is en in de aangifte te memoreren dat zijn of haar partner 40- is. Dan kun je toch gebruikmaken van die vrijstelling van €100.000. Maar dan moet deze jongere partner wel al twee jaar de partner van de begiftigde zijn op grond van [artikel 1a lid 2](#) van de Successiewet.

Zou er dan toch minimaal 30% schenkbelasting betaald moeten worden?

Schenking door een buitenlander

Toen bleef over: de vrijstelling van schenkbelasting omdat de schenkende partij niet in Nederland woonde op het moment van schenking. Op grond van [artikel 1 lid 1 Successiewet](#) zou je namelijk de conclusie kunnen trekken dat er alleen schenkbelasting betaald hoeft te worden als de schenker in Nederland woont.

Vermogende Nederlanders zouden dat graag zien. Je verhuist voor een paar maanden naar bijvoorbeeld België en je kunt je gehele vermogen belastingvrij schenken aan je (klein)kinderen, neven of nichten of andere dierbare personen. Daarna kun je weer gewoon naar Nederland terug verhuizen. Helaas gaat die vlieger niet op vanwege de woonplaatsfictie van [artikel 3 van de Successiewet](#).

Op grond van lid 1 van dat artikel wordt er voor de heffing van de erf- of schenkbelasting namelijk vanuit gegaan dat de schenker (fictief) toch in Nederland woonde op het moment van de schenking. Dan is er dus toch schenkbelasting verschuldigd als de Canadese diplomaat te snel de eigendom van het appartement aan Pechtold heeft geschonken.

Maar wat is 'te snel' in dit geval?

Buitenlanders voorgetrokken?

In lid 2 van dat wetsartikel staat namelijk dat de termijn één jaar is voor iedereen die in Nederland heeft gewoond. Maar voor Nederlanders die naar het buitenland emigreren geldt een (veel) langere termijn. In lid 1 staat dat een Nederlander langer dan tien (!) jaar uit Nederland moet zijn vertrokken.

De Canadese vriend van Pechtold moet dus meer dan 365 dagen vóór de schenking van het appartement uit

Nederland vertrokken zijn. Als ik de berichten in de media goed begrepen heb, is hij zelfs al langer weg, dus kan hij zijn appartement aan Pechtold schenken zonder dat deze schenkbelasting moet betalen.

De vermogende Nederlander die naar (bijvoorbeeld) Brasschaat verhuist, zal pas na tien jaar zijn of haar vermogen belastingvrij kunnen schenken aan zijn of haar kleinkind, neef of nicht of andere dierbare persoon.

Sommigen zullen zeggen dat buitenlanders dus worden voorgetrokken boven Nederlanders. Eén jaar wachten of tien, maakt immers nogal wat verschil.

Conclusie

Normaal gesproken is een schenking slechts voor wat betreft een klein gedeelte vrijgesteld van schenkbelasting. Gaat het om een schenking in verband met een eigen woning, dan kan de vrijstelling snel oplopen tot een ton. Maar alleen als de ontvangende partij (of diens partner) jonger is dan 40 jaar.

Vervolgens heb ik ook aangegeven dat Pechtold (ondanks het feit dat hij en zijn partner allebei niet voldeden aan die leeftijdseis) toch geen schenkbelasting hoeft te vrezen.

Reden daarvoor is het (legale) onderscheid dat gemaakt wordt in de Nederlandse fiscale wetgeving tussen Nederlanders en buitenlanders. Nederlanders moeten meer dan tien jaar buiten Nederland wonen om belastingvrij te kunnen schenken.

Buitenlanders hoeven slechts één jaar weg te zijn uit Nederland om dat te kunnen doen.

Mr. Ernst Loendersloot is senior kandidaat notaris te Maastricht. Hij is bereikbaar op 043-3509950